

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Neformalusis švietimas ir edukaciniai projektai	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Rita Makarskaitė - Petkevičienė Kitas (-i): asist. dr. Justina Garbauskaitė-Jakimovska	VU Filosofijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji		Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišraus mokymosi	8 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos			
Kurso tikslas - plėtojant studentų supratimą apie neformalųjį švietimą, jo įgyvendinimo kontekstus ir priemones, padėti būsiamiems ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo pedagogams pasirengti vaikų neformaliojo švietimo organizavimui, edukacinių projektų rengimui ir vykdymui.			
Programos numatomi studijų rezultatai	Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Socialiniai gebėjimai 3.1 Socialiniai gebėjimai 3.2 Socialiniai gebėjimai 3.3	Gebės perteikti informaciją, idėjas, problemas, susijusias su ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikų užimtumu, neformaliuoju švietimu.	Mokslinės ir metodinės literatūros, neformaliojo švietimo dokumentų ir tyrimų analizė	Pasirengimas užsiėmimams, dalyvavimas paskaitų ir pratybų diskusijose; Užduotys VMA
	Gebės neformaliojo švietimo klausimais bendrauti ir bendradarbiauti su kolegomis, vaikų tėvais (globėjais); atsižvelgdamas į grupės narių poreikius gebės inicijuoti bendras veiklas/projektus.	Renginių, būrelių ir projektinės veiklos analizė (dalyvavimas gyvai arba filmuotos medžiagos peržiūra). Diskusija	N mokyklos neformaliojo švietimo analizė ir pristatymas; Refleksija
	Gebės dirbti komandoje inicijuodamas/ kurdamas/ koordinuodamas/ įgyvendindamas projekcinę veiklą įvairiose ugdymosi aplinkose su ikimokyklinio, priešmokyklinio ar pradinio mokyklinio amžiaus vaikais.	Minčių žemėlapis. Renginių scenarijų, edukacinių projektų rengimas (darbas grupėse)	Dalyvavimas organizuojant ir įgyvendinant studentų renginių. Renginio ir savo indėlio jame refleksija
Asmeniniai gebėjimai 4.3 Asmeniniai gebėjimai 4.4	Gebės prisiimti atsakomybę už savo darbo rezultatus organizuojant ikimokyklinio, priešmokyklinio ar pradinio mokyklinio amžiaus vaikų neformaliojo švietimo veiklas ir puoselėjant vaikų gebėjimus bei vertybines nuostatas.	Įtraukianti paskaita Vizitai į neformaliojo švietimo įstaigas	Dalyvavimas išvykose, pratybų diskusijose; Refleksija
	Gebės vertinti savo santykį su neformaliuoju švietimu, analizuoti	Sėkmingai įgyvendintų	Sukurtų renginių

	savo dalyvavimą vykdant mokinių neformalų švietimą klasės/ mokyklos/miesto (rajono) /šalies lygiu	mokyklinių projektų/renginių analizė. Darbas grupėse	scenarijų, edukacinių projektų pristatymas
Specialieji gebėjimai 5.4, 6.4	Gebėti savarankiškai parengti ir įgyvendinti įvairius ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio amžiaus vaikų ugdymui skirtus edukacinius projektus	Projektų vertinimas, balsavimas, aptarimas; Idėjų mugė	Užduotys VMA Dvipusis dienoraštis

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Neformalus švietimas (NŠ) Lietuvoje ir Europoje: tikslai, principai ir vertybės, galimybės ir problemos. Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, kiti dokumentai. Nacionalinė parama neformaliojo ugdymo veikloms Neformaliojo švietimo tyrimai Lietuvoje ir užsienyje. Neformaliojo švietimo formos.	4		4				8	12	<p>Išstudijuoti pasirinktus/ nurodytus švietimo dokumentus ir straipsnius NŠ klausimais ir pasirengti seminarams; Tekstų skaitymas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Smith, M. K. (2001) Lietuvos švietimo būklės analizė (p. 51 - 59) www.lrs.lt/sip/getFile?3?p_fid=3446 Ruškus et al. (2009). p. 9-19 <p>Pasiruošimas seminarui:</p> <p>1. Dokumentų analizė:</p> <ul style="list-style-type: none"> LR švietimo ir mokslo įstatymas Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija <p>2. Interneto svetainių apžvalga:</p> <ul style="list-style-type: none"> https://www.neformalusugdymas.lt https://www.lmnsc.lt <p>Žinių gilinimui: La Belle, T. "Formal, non-formal and informal education: a holistic perspective on lifelong learning"</p>
2. NVŠ ugdytojo profesinė kompetencija, pasirengimas, asmeninės savybės, laikysena.	2						2	4	<p>Skaitymas: Klocker, S. (2006), p. 37-48. Žinių gilinimui: Kolb A.Y., et al. (2014)</p>
3. Grupė neformaliajame švietime: grupės raida, mokymasis su grupe, iš grupės. Mokymasis iš patirties. Patirtinio	4		4				8	16	<p>Skaitymas: - Teresevičienė, M., Gedvilienė, D. (1999)</p>

mokymosi procesas, refleksija ir jos įgyvendinimas.									- Gailius et al. (2013) p. 10-80 - Kolb, D. (1984)
4. Projektas kaip NŠ įrankis. Projekto įgyvendinimo žingsniai: poreikių analizė, planavimas, įgyvendinimas, vertinimas. Projektinės veiklos kokybės vadyba. Mokymosi projekte užtikrinimas. Erasmus+ programa: ištakos, vertybės, galimybės	4		4	4			10	20	Susipažinti su: - Erasmus+ programos vadovu http://www.erasmus-plus.lt - Erasmus+ programos paraiškų vertinimo rekomendacijomis ekspertams https://ec.europa.eu/programes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/2017-expert-guide_en.pdf - paraiškų neformaliojo švietimo krepšeliui gauti teikimo tvarka ir formomis. Projekto paraiškos rengimas.
5. Laisvalaikio samprata, tikslai, struktūra, funkcijos. Laisvalaikio rūšys, formos. Laisvalaikio sampratos istorinė kaita. Socialiniai, kultūriniai, ekonominiai laisvalaikio organizavimo aspektai. Organizuotas laisvalaikis.	2		2				4	8	N klasės mokinių laisvalaikio tyrimo analizė (VMA) Interviu su N būrelio vadovu (VMA)
6. Renginys, jo apibrėžimas, renginio reikšmė ir prasmė. Renginio tikslas ir uždaviniai. Renginių formos, metodai. Renginių organizavimo etapai. Resursų ir laiko planavimas. Atsakomybių paskirstymas. Rizikų valdymas. Kiti renginio organizavimo ypatumai: vieta ir laikas, viešinimas ir rezultatų sklaida.	4		2	6			12	22	Ugdomojo renginio pradinių klasių mokiniams / priešmokyklinio ar ikimokyklinio amžiaus vaikams organizavimas ir užsiėmimų vedimas.
Iš viso	20		18	10			48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Ugdomojo renginio pradinių klasių mokiniams / priešmokyklinio ar ikimokyklinio amžiaus vaikams organizavimas ir užsiėmimų vedimas.	40 %	Iki gegužės 20 d.	Kūrybiškumas, tinkamas visų projekto etapų įgyvendinimas, rizikų numatymas, neformaliojo švietimo principų taikymas 3 – Užsiėmimas atitinka grupės pasirengimą, interesus ir poreikius. Į užsiėmimą įtraukiami ir aktyviai dalyvauja grupės nariai. Aiškiai pateikiamos užsiėmimo instrukcijos, atsakoma į klausimus, vykdomas aptarimas ir refleksija. 2 – Užsiėmimas iš dalies atitinka grupės pasirengimą, interesus ir poreikius. 1 – Užsiėmimas iš dalies atitinka grupės poreikius, interesus ir pasirengimą. Užsiėmimas paremtas informacijos perdavimu ar mokymu, vangiai įtraukiant grupės narius.

			0 – neparengtas ir neįgyvendintas užsiėmimas.
Projekto paraiškos rengimas ir pagrindinių projekto sudedamųjų pristatymas seminario metu	40 %	Iki kovo 20 d.	<p>Projekto paraiškos rengimas:</p> <p>3 balai – Aiškiai pagrįstas projekto poreikis. Numatyti realistiški tikslai ir kūrybiškos priemonės (ugdamosios veiklos) jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra detalai aprašomi, pagrindžiant ryšius. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektas nuoseklus, logiškas ir detalus.</p> <p>2 balai - projekto poreikis ir tikslai pakankamai pagrįsti. Numatomi realistiški tikslai ir priemonės (ugdamosios veiklos) jiems pasiekti, nors gali būti šiek tiek neaiškumo. Tikslai ir priemonės yra aprašomi, nors gali trūkti detalių ar aiškumo. Numatyti kai kurie tikslų pasiekimo įsivertinimo metodai, tačiau gali trūkti nuoseklumo arba išsamumo. Projektas didžiąja dalimi nuoseklus, nors gali būti esminių detalumo ar loginių ryšių pagrindimo trūkumų.</p> <p>1 balas – Projekto poreikis pagrįstas nepilnai. Numatyti realistiški tikslai ir priemonės (ugdamosios veiklos) jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra aprašomi. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektui stinga detalumo ir loginių ryšių.</p> <p>0 – neparengtas arba nepilnai parengtas projektas.</p> <p>Projekto idėjos ir pagrindinių aspektų (Projekto kontekstas ir poreikis, tikslai ir uždaviniai, metodai ir veiklos, numatomi rezultatai ir nauda) pristatymas seminare:</p> <p>1 balas - pristatymo metu buvo išsamiai ir aiškiai pateikti visi aspektai. Argumentuojama projekto svarba, nurodomi konkretūs tikslai ir veiklos, aiškiai demonstruojama, kaip šie elementai dera tarpusavyje ir kaip siekiama numatytų rezultatų. Atsakoma į klausimus, argumentuojama.</p> <p>0.5 balo - pateikti pagrindiniai aspektai, jiems trūksta išsamumo ar aiškumo. Pateikiami pagrindiniai tikslai, veiklos ir rezultatai, bet stokojama detalumo, aspektams skiriamas dėmesys paskirstytas neproporcingai. Į klausimus atsakoma paviršutiniškai, nedemonstruojamas įsigilinimas į skirtingus projekto elementus ir jų tarpusavio sąsajas.</p> <p>0 balų – pristatymas neparengtas arba pristatant projektą nedalyvaujama, į klausimus neatsakoma.</p>
Aktyvus dalyvavimas ir užduočių atlikimas	20 %	Semestro metu	<p>Aktyvumas, argumentų dėstymo nuoseklumas ir logika, temos išmanymas, rėmimasis šaltiniais, originalumas, tinkamas žodynas.</p> <p>2 balai – aktyviai ir konstruktyviai dalyvauja diskusijose, argumentuotai pateikia savo nuomonę, kelia probleminius klausimus, atsako į kitų keliamus klausimus, atlieka daugiau nei 80% užduočių.</p> <p>1 balas – dalyvauja diskusijose, atsako į kitų klausimus, pateikia nuomonę, atlieka daugiau nei 50% užduočių.</p> <p>0 – nedalyvauja diskusijose</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				

Adomaitienė, J.	2016	Projektai mokymo(si) procese: andragoginės sąveikos optimizavimo aspektas: monografija		Klaipėdos universitetas
Eshach, H.	2007	Bridging In-school and Out-of-school Learning: Formal, Non-Formal, and Informal Education.	Journal of Science Education and Technology, Volume 16, Issue 2, pp 171–190.	https://link.springer.com/journal/10956
Gailius Ž. et al.	2013	Darbo su jaunimo grupėmis vadovas: neformaliojo ugdymo praktika Lietuvoje		http://www.jrd.lt/uploads/darbo%20su%20jaunimo%20grupemis%20vadovas_press%20quality.pdf
Garbauskaitė-Jakimovska, J.	2023	Tarpti neformaliųjų ugdymu: post-struktūralistinė neformaliojo (jaunimo) ugdymo analizė		Vilniaus universiteto leidykla. https://epublications.vu.lt/object/elaba:159669076
Klocker, S. (sud.)	2006	Manual for facilitators in non-		https://rm.coe.int/168

		formal education		07023d1
Kolb, D.A.	1984	Experiential learning: experience as a source of learning and development		http://academic.regis.edu/ed205/Kolb.pdf
Mikalauskas, R. (sud.)	2017	Laisvalaikio pagrindai: vadovėlis		Lietuvos sporto universitetas
Morris, R. A., McWhorter Sember, B.	2012	Sėkminga projektų vadyba		Vilnius: Verslo žinios
Ruškus et al.	2009	Neformalusis švietimas Lietuvoje. Faktai, interesai, vertinimai.		https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/689_091c031457a04e461c9470c2699c4d20.pdf
Smith, M. K.	2001	What is non-formal education?		http://infed.org/mobi/what-is-non-formal-education/
Teresevičienė, M., Gailienė, D.	1999	Mokymasis bendradarbiaujant		Vilnius: Garnelis
Zuzevičiūtė, V.	2011	Projektų vadyba švietime: studijų knyga aukštųjų mokyklų studentams		Kaunas: Pasaulio lietuvių centras

Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V- 554 redakcija)

<http://www.smm.lt/uploads/documents/svietimas/neformalus%20ugdymas/KONCEPCIJA%202012%2003%2029%20isak%20Nr.%20V-554.pdf>

Neformaliojo vaikų švietimo galimybės

<http://www.smm.lt/uploads/documents/svietimas/NV%C5%A0%20finansavimas.pdf>

Neformaliojo ugdymo aktualijos

http://www.smm.lt/uploads/documents/kiti/2012-12_Nr_20_Neformaliojo%20ugdymo%20aktualijos.pdf

Neformaliojo vaikų švietimo finansavimas (+dokumentai)

- https://www.lmnc.lt/neformaliojo_svietimo_finansavimas/
- <https://www.neformalusugdymas.lt>

L'éducation non-formelle ou comment apprendre tout au long de la vie [Neformalus ugdymas arba kaip mokytis visą gyvenimą] <https://www.animafac.net/blog/1-education-non-formelle-ou-comment-apprendre-tout-au-long-de-la-vie/>

Papildoma literatūra

Bowdin, G.A.J. et al.	2012	Events management		
-----------------------	------	-------------------	--	--

Kolb, A.Y. et al.	2014	On Becoming an Experiential Educator: The Educator Role Profile	Simulation & Gaming, Vol. 45(2) 204–234	DOI: 10.1177/1046878114534383
La Belle, T.	1982	Formal, non-formal and informal education: a holistic perspective on lifelong learning	International Review of Education, p.	Springer. Prieinamas per jstor bazę: http://www.jstor.org/stable/3443930